

Betænkning afgivet af Miljø- og Fødevarerudvalget den 7. februar 2024

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

(Bemyndigelse til at fastsætte regler om teknologier til husdyrproduktion og samlet godkendelse eller tilladelse af husdyrbrug)
[af miljøministeren (Magnus Heunicke)]

1. Ændringsforslag

Der er stillet 2 ændringsforslag til lovforslaget. Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten, Radikale Venstres og Alternativets medlemmer af udvalget har stillet ændringsforslag nr. 1, og Liberal Alliances medlemmer af udvalget har stillet ændringsforslag nr. 2.

2. Indstillinger

Et *flertal* i udvalget (S, V og M) indstiller lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Et *mindretal* i udvalget (DD, DF og Kim Edberg Andersen (UFG)) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet vil stemme imod det under nr. 1 stillede ændringsforslag og stemme for det under nr. 2 stillede ændringsforslag.

Et *andet mindretal* i udvalget (SF) vil ved 3. behandling af lovforslaget redegøre for sin stilling til lovforslaget. Mindretallet vil stemme for det under nr. 1 stillede ændringsforslag og imod det under nr. 2 stillede ændringsforslag.

Et *tredje mindretal* i udvalget (LA) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med det under nr. 2 stillede ændringsforslag. Mindretallet vil stemme imod det under nr. 1 stillede ændringsforslag.

Et *fjerde mindretal* i udvalget (KF) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag.

Et *femte mindretal* i udvalget (EL) vil ved 3. behandling af lovforslaget redegøre for sin stilling til lovforslaget. Mindretallet vil stemme for det under nr. 1 stillede ændringsforslag og imod det under nr. 2 stillede ændringsforslag.

Et *sjette mindretal* i udvalget (RV) vil ved 3. behandling af lovforslaget redegøre for sin stilling til lovforslaget. Mindretallet vil stemme for det under nr. 1 stillede ændringsforslag og imod det under nr. 2 stillede ændringsforslag.

Et *syvende mindretal* i udvalget (ALT) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet vil stemme for det under nr. 1 stillede ændringsforslag og imod det under nr. 2 stillede ændringsforslag.

Siumut, Inuit Ataqatigiit, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ved betænkningssafgivelsen ikke medlemmer i udvalget og dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske bemærkninger i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

3. Udtalelse fra miljøministeren

Miljøministeren bemærker følgende over for udvalget:

»Forslag til lov om ændring af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (L 88) (Bemyndigelse til at fastsætte regler om teknologier til husdyrproduktion og samlet godkendelse eller tilladelse af husdyrbrug) blev fremsat den 7. december 2023. I forbindelse med udvalgsbehandlingen af lovforslaget er der fundet anledning til at foretage en mindre justering af lovforslagets specielle bemærkninger til § 16 c, stk. 1 i lovforslagets § 1, nr. 1, der vedrører den foreslåede ændring til reglerne om samlet godkendelse eller tilladelse af flere husdyrbrug.

I mit svar på spørgsmål 25 til L 88 henvises der bl.a. til de specielle bemærkninger, hvor det fremgår, at »afstanden mellem de to husdyrbrug beregnes fra husdyrbrugenes fast placerede husdyranlæg, gødningsopbevaringsanlæg og ensilageopbevaringsanlæg, som er placeret i kortest afstand fra hinanden. Fritliggende beholdere til husdyrgødning indgår ikke i beregningen«. I svaret fremgår det endvidere, at det i forhold til fritliggende beholdere bemærkes, at disse ikke indgår i beregningen, da de ikke på samme måde udgør en integreret del af husdyrbruget.

Svaret på spørgsmål 25 til L 88 har dog givet anledning til klarhed om, hvorvidt fritliggende ensilageopbevaringsanlæg indgår i beregningen af afstanden mellem to husdyrbrug. Det er vurderingen, at der på denne baggrund er grundlag for at supplere de specielle bemærkninger, så det fremgår udtrykkeligt, at fritliggende ensilageopbevaringsanlæg, på samme måde som fritliggende gødningsopbevaringsanlæg, ikke indgår i beregningen af afstanden mellem to husdyrbrug.

Som det også fremgår af de specielle bemærkninger til § 16 c, stk. 1, i lovforslagets § 1, nr. 1, forudsættes det, at afstandsreglerne vil blive fastsat i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Jeg kan endvidere oplyse, at afstandsreglerne vil blive uddybet i en vejledning.«

4. Politiske bemærkninger

Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten, Radikale Venstre og Alternativet

Socialistisk Folkepartis, Enhedslistens, Radikale Venstres og Alternativets medlemmer af udvalget finder det positivt, at regeringen med lovforslaget gerne vil sætte en stopper for den såkaldte matrikelfinte, men er forundret over tilgangen.

Det problematiske ved reglerne om miljøgodkendelser af svinebrug, som bl.a. har ført til sagerne om matrikelfinten, er, at grænserne for, hvor store lugtgener for borgerne og hvor stor en ammoniakforurening af beskyttet natur der tillades, afhænger af, hvor mange svinebrug der er i et givet område. Det er helt bagvendt. Der burde være nogle klare grænser for lugtgener og ammoniakforurening, som sikrer, at der ikke etableres svineproduktion, som fører til overskridelser heraf.

Partierne stiller sig undrende over for, at regeringen ikke vil se på mulighederne for at forhindre etableringen af nye svinebrug, som er blevet godkendt via matrikelfinten, men endnu ikke er opført.

Partierne har stillet ændringsforslag om at forenkle lovforslaget, så kommunerne kun skal bevise, at der er en forureningsmæssig sammenhæng, for at vurdere to husdyrbrug med samme ejer samlet, og om at fjerne mulighederne for at give dispensation fra loven.

Det undrer partierne, at regeringen, når regeringen nu engang har valgt denne tilgang, ikke er villig til at forenkle lovforslaget med henblik på at gøre kommunernes vurderinger lettere og sikre, at lovforslaget rent faktisk får den effekt, som er regeringens hensigt.

Partierne ændringsforslaget forsøger at rette op på lovforslagets manglende mulighed for reelt at stoppe matrikelfinten.

Partierne vil tage endelig stilling til lovforslaget ved 3. behandling.

5. Ændringsforslag med bemærkninger

Ændringsforslag

Af et *mindretal* (SF, EL, RV og ALT), tiltrådt af et *mindretal* (KF):

Til § 1

1) *Nr. 1* affattes således:

»1. § 16 c affattes således:

»§ 16 c. Er et husdyrbrug, der er omfattet af godkendelses- eller tilladelsespligten efter §§ 16 a eller 16 b, forureningsmæssigt forbundet med et andet husdyrbrug, skal husdyrbrugene godkendes eller tillades samlet.««

[Ændring af betingelserne for samlet godkendelse eller tilladelse af husdyrbrug og den foreslåede bemyndigelse til at fastsætte regler om dispensation fra samlet godkendelse eller tilladelse af husdyrbrug udgår]

Af et *mindretal* (LA), tiltrådt af et *mindretal* (DD, KF, DF og Kim Edberg Andersen (UFG)):

Til § 2

2) I *stk. 1* og *stk. 2, 1. pkt.*, ændres »1. april« til: »1. juli«.
[Ændret ikrafttrædelsestidspunkt]

Bemærkninger

Til nr. 1

Med ændringsforslaget foreslås en ændring af husdyrbruglovens § 16 c, hvorefter husdyrbrug, der er omfattet af godkendelses- eller tilladelsespligten efter § 16 a eller § 16 b, skal godkendes eller tillades samlet, hvis de er forureningsmæssigt forbundne. Herved ændres den i det fremsatte lovforslag foreslåede ordning i § 16 c, hvorefter husdyrbrug skal godkendes eller tillades samlet, hvis de er forureningsmæssigt og enten teknisk eller driftsmæssigt forbundne. Ændringsforslaget indebærer, at husdyrbrug fremadrettet skal godkendes eller tillades samlet, hvis de er forureningsmæssigt forbundne, uanset om de drives samlet. Formålet med ændringsforslaget er dels at tilvejebringe enkle og klare regler for kommunerne, dels at sikre en begrænsning af forureningen med bl.a. ammoniak og lugtgener.

Med ændringsforslaget foreslås endvidere, at den i lovforslaget foreslåede § 16 c, stk. 2, i husdyrloven, som bemyndiger miljøministeren til at fastsætte regler om, at kommunalbestyrelsen i særlige tilfælde kan undtage husdyrbrug fra samlet godkendelse eller tilladelse efter stk. 1, udgår. Ændringsforslaget indebærer, at ministeren ikke kan fastsætte regler om, at kommunalbestyrelsen i særlige tilfælde kan dispensere fra kravet om samlet godkendelse eller tilladelse efter den foreslåede § 16 c, stk. 1. Formålet med ændringsforslaget er at afskære muligheden for at dispensere fra kravet om samlet godkendelse eller tilladelse og dermed sikre omgivelserne mod yderligere ammoniakemission og lugtemission.

Til nr. 2

Det følger af lovforslagets § 2, stk. 1, at loven skal træde i kraft den 1. april 2024.

Den med ændringsforslaget foreslåede ændring af lovforslagets § 2, stk. 1, indebærer, at lovens ikrafttrædelsestidspunkt ændres til den 1. juli 2024.

Ændringsforslaget har til formål at sikre overensstemmelse med ikrafttrædelsestidspunkterne for erhvervsrettet lovgivning, der som udgangspunkt træder i kraft den 1. januar og den 1. juli.

Den foreslåede ikrafttrædelsesdato betyder, at enhver ansøgning om godkendelse eller tilladelse indgivet til kommunalbestyrelsen inden den 1. juli, som ikke er færdigbehandlet den 1. juli 2024, skal behandles efter de nye regler.

Det følger af lovforslagets § 2, stk. 2, 1. pkt., at klagesager over afgørelser, der er truffet inden den 1. april 2024, behandles efter de hidtil gældende regler.

Den med ændringsforslaget foreslåede ændring af lovforslagets § 2, stk. 2, 1. pkt., er en konsekvens af, at ikrafttrædelsestidspunktet foreslås ændret til den 1. juli 2024. Ændringen indebærer, at klagesager over afgørelser, der er truffet inden den 1. juli 2024, skal behandles efter de hidtil gældende regler.

Det betyder, at Miljø- og Fødevareklagenævnet vil skulle behandle sager, hvor kommunalbestyrelsen har truffet afgørelse inden den 1. juli 2024, og som påklages efter den 1. juli 2024, efter de hidtil gældende regler. Tilsvarende gælder i sager påklaget inden den 1. juli 2024, som endnu ikke er færdigbehandlet den 1. juli 2024.

6. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 7. december 2023 og var til 1. behandling den 14. december 2023. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Miljø- og Fødevareudvalget.

Oversigt over lovforslagets sagsforløb og dokumenter

Lovforslaget og dokumenterne i forbindelse med udvalgsbehandlingen kan læses under lovforslaget på Folketingets hjemmeside www.ft.dk.

Anne Paulin (S) Kim Aas (S) Bjarne Laustsen (S) Camilla Fabricius (S) Tanja Larsson (S) Ida Auken (S) Kasper Roug (S)

Kris Jensen Skriver (S) Thomas Jensen (S) Erling Bonnesen (V) nfm. Mads Fuglede (V) Anni Matthiesen (V)

Hans Christian Schmidt (V) Charlotte Bagge Hansen (M) Karin Lilltorp (M) Hans Kristian Skibby (DD) fmd.

Kristian Bøgsted (DD) Alexander Ryle (LA) Carsten Bach (LA) Mette Abildgaard (KF) Per Larsen (KF)

Kim Edberg Andersen (UFG) Peter Kofod (DF) Carl Valentin (SF) Marianne Bigum (SF) Søren Egge Rasmussen (EL)

Trine Pertou Mach (EL) Katrine Robsøe (RV) Sascha Faxø (ALT)

Siumut, Inuit Ataqatigiit, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 3 møder.

Hørings svar

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og miljøministeren sendte den 20. september 2023 dette udkast til udvalget, jf. MOF alm. del – bilag 577 (folketingsåret 2022-23, 2. samling). Den 7. december 2023 sendte miljøministeren høringssvarene og et høringsnotat til udvalget.

Bilag

Under udvalgsarbejdet er der omdelt 8 bilag på lovforslaget.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har under udvalgsarbejdet modtaget 1 skriftlig henvendelse om lovforslaget, som ministeren har kommenteret over for udvalget.

Deputationer

Udvalget har under udvalgsarbejdet modtaget 1 deputation, der mundtligt har redegjort for sin holdning til lovforslaget.

Spørgsmål

Udvalget har under udvalgsarbejdet stillet 25 spørgsmål til miljøministeren til skriftlig besvarelse, som ministeren har besvaret.

Socialdemokratiet (S)	50	Radikale Venstre (RV)	7
Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	23	Dansk Folkeparti (DF)	7
Socialistisk Folkeparti (SF)	15	Alternativet (ALT)	5
Moderaterne (M)	15	Siumut (SIU)	1

Liberal Alliance (LA)	15	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Danmarksdemokraterne – Inger Støjberg (DD)	14	Sambandsflokkurin (SP)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	10	Javnaðarflokkurin (JF)	1
Enhedslisten (EL)	9	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	5